

Koncepciók randevúja

A sport és a közművelődés társalgása

Napos délelőtt. A Március 15. tér juharfájának árnyékában a padon magányosan ücsörög valaki, sportosan öltözve. Türelmetlenül pillant időnként az órájára, mintha várna valakire. Aztán egyszer csak nyílik a polgármesteri hivatal fotócellás ajtaja, s kirohannak rajta...

– Már azt hittem nem jössz, április óta várok rád...

– Tudod... Ó, elnézést, tegeződhetünk ugye, elvégre rokonok vagyunk?

– Természetesen.

– Szóval, és ne vedd sértésnek, de nem vagyok annyira egyszerű eset, mint te, ezért várakoztattalak meg. De látod, végül engem is elfogadtak.

– Tudod pajtás, van valami közös bennünk, azonkívül, hogy mindkettőnk Zirc szülötte.

– Kicsit gondolkodóba estem, de már tudom, mire gondolsz. Az esetemben és az én esetemben is megkérdezték a lakosságot, mielőtt megláttuk volna a napvilágot.

– Nálad milyen eredménnyel járt a lakossági felmérés?

– A megadott határidőig kevés számú kérdőív érkezett vissza, így azokból a város egészére vonatkozó megalapozott következtetés nem vonható le. A válaszadók fontosnak érzik a városban működő kulturális intézmények és a kulturális életben szerepet vállaló civil szervezetek közötti együttműködés javítását, közösségi színterek fejlesztését, új rendezvényterem és kiszolgáló helyiségei kialakítását. És a te gazdádnak sokan válaszoltak? Mit írtak vissza?

– Hát hogy sokan, az túlzás, de kirajzolódik valami. Biztató, hogy a válaszadóknak mintegy kétharmada heti vagy napi rendszerességgel sportol. A kérdőívet kitöltők háromnegyede számára van olyan sportág, amelyet szívesen űznének, de hiányzik a városból. A felkínált programok közül a kerékpáros rendezvényeken igen szép számban vennének részt. Azért azt hozzá kell tenni, hogy a válaszadást erősen befolyásolta a Tanuszoda működésének ideiglenes szünetelése és a helyi futballklub kérdőívek kitöltésének stádiumában fennálló válságos helyzete. Ezzel már alighanem érzékeltettem is, hogy az úszást és a focit hiányolják az emberek. Nálad is van „hiánycikk”?

– Nem mondanám „hiánycikknek”, hiszen jelenleg is van belőlük a városban, de további zenei programokat, táncházakat szeretnének az állampolgárok.

– Milyen alapvető célokat tűztél ki?

– Elsődlegesen a korosztályok kulturális életbe való fokozott bevonását, de töreksem a családokat megszólító programok bővítésére is. Úgy gondolom, új stratégiával kell megerősíteni gyermekkorban a közösségi életbe való bevonást.

– Ezt hogy szeretnéd elérni?

– Meg kell erősíteni a helytörténeti oktatást az általános iskolával együttműködve, továbbfolytatni az intézmény kezdeményezését, helytörténeti vetélkedőket kell szervezni. Fontosnak tartom továbbá a nagymértékű internet-használat miatt bekövetkezett elidegenedés megállítását, a kultúra közösségépítő jellegének erősítését. Hallom, te meg kampányolsz a futás mellett?

– Bizonyított, hogy a rendszeres testedzés életkortól függetlenül közvetlen pozitív hatással van az egészségi állapotra és a közérzetre. Hazánkban magas a dohányzásból, az egészségtelen táplálkozásból és a mozgáshiányból fakadó betegségek aránya. A sportolók körében ugyanakkor kisebb mértékben jelentkeznek a kóros stresszterhelés tünetei, kevesebb a káros szenvedéllyel élők száma, kisebb a szív- és érrendszeri betegségekben, anyagcsere-betegségekben szenvedők aránya. A zirci kórház főigazgatójának közlése szerint manapság egy óra gyaloglás sétatempóban elegendő ahhoz, hogy a betegségek rizikóját csökkentsük, edzettségi állapotunkat javítsuk. Ha kicsivel többet szeretnénk mozogni, de ennek érdekében nem tudunk anyagi áldozatot hozni, akkor a futás kielégíti szükségleteinket. Futó- és kerékpáros programjaink nem csak a sportolás célját szolgálják,

hanem ahogy te is fogalmaztál, egyfajta kampány lesz, információkat juttatunk el az emberekhez a mozgás fontosságáról, a futás technikájáról. „Hiánycikked” nincs. Hiányérzeted van?

– Hogyne lenne! Zirc városában hiányzik egy kétszáz fő befogadóképességű rendezvényterem, ahol nagyobb közösségi, művészeti és közművelődési rendezvényeket lehetne rendezni, szervezni. A jelenlegi pénzügyi helyzete nem teszi lehetővé az Önkormányzatnak, hogy egy ilyen beruházást elindítson, középtávon, pályázati források bevonásával viszont megvalósítható a fejlesztés. Szintén hiányzik a városban egy önálló időszakos, képzőművészeti kiállítóhely, amilyen a Galéria volt. De ahogy elnézem, a sportinfrastruktúra is hagy némi kívánnivalót maga után...

– Ami nálad a rendezvényterem, az nálam egy sportcsarnok. Mivel azonban a város sportlétesítmény-hálózata szinte teljes egészében felújításra szorul, megoldást csak egy komplexitásra törekvő fejlesztés jelenthet, amilyenben az Erzsébet kórház gondolkozik. Az egészségügyi intézmény úgy vette át a Tanuszoda üzemeltetését, hogy a következő két évben kidolgozzák egy multifunkciós sport- és rekreációs centrum tervét. Ehhez természetesen uniós forrásra lenne szükség. Jut eszembe: az intézményi átszervezéssel mi a helyzet? Mit javasoltál a döntéshozóknak?

– Azt a három alternatívát, amely már eddig is ott lebegett az Önkormányzat szeme előtt. Ha lehet, nem beszelném rojtosra a számat, mindig a farzsebemben tartom azt a papírt, amelyre felskicceltem a lehetőségeket, előnyeiket, hátrányaikat. Aztán, ha áttekintetted, elmondom, hogy melyiket ajánlanám a képviselők figyelmébe.

Alternatívák	<i>Előnyök</i>	<i>Hátrányok</i>
<p>A JELENLEGI INTÉZMÉNYRENDSZER FENNTARTÁSA Ez egy kisvárosban egy széttagolt intézményrendszert jelent kis létszámú költségvetési intézményekkel.</p>	<p>A fennálló, már bejáratott rendszer működtetéséről tapasztalati tudással rendelkezik az Önkormányzat és a városban közismert a feladatmegosztás módja</p>	<p>Egyeztetési problémák adódhatnak a két közművelődési intézmény között, valamint a kis alkalmazotti létszám miatt a nagyobb rendezvényeknél, de esetenként a napi munkában is működési zavarok keletkeznek</p>
<p>KÉT KÖLTSÉGVETÉSI INTÉZMÉNY MŰKÖDÉSE Két költségvetési intézmény működik továbbra is, de profiltisztítással. Az egyik a közgyűjtmenyi feladatokat látja el, a másik az egyéb kulturális feladatokat.</p>	<p>A könyvtár a kistérségi feladatokra, a kibővült mozgókönyvtári szolgáltatásra tud összpontosítani, a művelődési feladatok ellátása pedig egy intézménybe, egy irányítás alá kerül. Ebben az esetben a jelenlegi közművelődési álláshelyet a könyvtártól az új közművelődési intézményhez kell átcsoportosítani. Ez a megoldás a közművelődési feladatok összehangolását biztosítja</p>	<p>- A könyvtár és a művelődési ház egy épületben működik, ezt nem célszerű különválasztani. A könyvtár és a művelődési ház programjai sok átfedést tartalmaznak - A könyvtári tereket közösségi célokra jól ki lehet használni - Külön intézményekben a helyettesítési feladatok, illetve a rendezvényszervezésből adódó munkaidőn túli feladatok időben és mennyiségben is aránytalanul jelentkeznek, ami a szolgáltatás színvonalát veszélyezteti</p>
<p>A VÁROSI KULTURÁLIS FELADATOKAT EGY SZERVEZET LÁTJA EL KÉT TELEPHELYEN A Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és a STÚDIÓ KB–Ifjúsági és Közösségi Ház összeolvasztásával egy szervezet láthatja el két telephelyen a városi kulturális feladatokat.</p>	<p>Az intézmény összehangoltabbá, hatékonyabbá teszi a feladatellátást és a szervezet mérete is megfelelő. A szakmai és a gazdálkodási feladatok az Önkormányzatnak is áttekinthetőbbé válnak. A működésben is hatékonyabb lesz az együttműködés, mert könnyebbé válik a források átcsoportosítása, legyen az</p>	<p>A vezető által ellátandó szakmai feladatok száma megnő, ami főként az egyesítést követően okozhat működési problémákat. Ebben az esetben a telephelyen intézményegység-vezető alkalmazása lehetséges, de nem szükséges. Az egyesítés után további problémát jelenthet a korábbi önálló intézményi érdekek összhangba hozása a források,</p>

	<p>rendezvényszervezői feladat ellátása, vagy a takarítás megoldása. A humánerőforrás gazdálkodás tekintetében előnyös, hogy a közös intézményben a helyettesítési feladatok, illetve a rendezvényszervezésből adódó munkaidőn túli feladatok arányosabban eloszthatók a telephelyek és az alkalmazottak között, ami a sikeres működés záloga</p>	<p>feladatok terén egyaránt</p>
--	---	---------------------------------

– Laikus vagyok ugyan, de azt látom, hogy az utolsónak van a legtöbb előnye, és a „sikeres működés záloga” sok mindent elárul.

– A magas színvonalú kulturális tevékenységek további biztosítása érdekében a legjobban fenntartható, legköltséghatékonyabb működést biztosító intézményi struktúra a közművelődési és könyvtári feladatok egy intézmény keretein belül való ellátása, azaz a Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és a Stúdió KB–Ifjúsági és Közösségi Ház összevonása. Hozzáteszem, bármely modell alkalmazásával teljesül az Önkormányzat azon célja, hogy a közművelődéssel kapcsolatos feladatainak ellátásával elősegítse az állampolgárok művelődéshez való jogának gyakorlását, biztosítsa a helyi művelődés feltételeit, lehetővé tegye a település hagyományainak ápolását.

– A Tourinform irodának mi lesz a sorsa?

– A turisztikai desztinációs menedzsment szervezet megalakításával az új szervezethez kerülnek az iroda feladatai. Hallottam, hogy a labdarúgás válságos helyzetbe került Zircen. Foglalkozol ezzel a problémával?

– Természetesen, hiszen Zircen kiemelt szerepe van a labdarúgásnak, a mai napig ez a legnépszerűbb, legnagyobb tömegeket vonzó sportág a városban, s nem utolsósorban a legnagyobb múltra tekint vissza. Fennállt egy ideig a futballklub megszűnésének veszélye, de végül megmaradt. A csapatok bajnokságból való visszaléptetésének anyagai okai is voltak. Az új vezetésnek érdemes kihasználnia a látványsportokat érintő támogatási forma, a társasági adó nyújtotta lehetőséget. A futballnak nagyobb közönsége volt városunkban, amikor a labdarúgócsapatot többnyire helyi játékosok alkották. A lokálpatrióta szemléletnek kell érvényesülnie a futballklub háza táján, annak érdekében is, hogy a helyi fiataloknak ne a szomszéd településekre kelljen eljárniuk sportolni, hanem helyben találják meg a szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségét, versenycéljaikat. Célul nem feltétlenül a magasabb osztályba való feljutást kellene kitűzni, hanem a helyi fiatalok szerepeltetését és a helyi társadalomnak a mérkőzéseken való minél nagyobb számban való részvételét, ezáltal teremtve meg számukra a szórakozás lehetőségét.

– Az igaz, hogy mérlegeled új egyesület megalakítását?

– A lakosság felmérés során kifejtett és szemmel is látható igényeinek megfelelően bevezetendő kerékpáros- és futóprogramok végcélja lehetne egy ifjúsági sportegyesület megalakítása, amely – az úszás helyben megteremtett lehetőségeit is kihasználva – a triatlón képviselőjében jöhetne létre, amely sportág az úszást, a kerékpározást és a futást ötvözi. Persze vannak feltételek, melyeket az előzetes elemzésben fel is tüntettem, így például az uszodának nem látott a hosszabb távú működtetése, s szükség lenne kerékpárútra, amely egyébként tervben van. Szeretnénk kihasználni azt az adottságot, hogy van Tanuszodánk, amit kevés kistérség mondhat el magáról, s futópályánk, ráadásul a két létesítmény közel található egymáshoz.

– Tyű, de elment az idő! Ne haragudj pajtás, rohannom kell! Sok sikert kívánok céljaid megvalósításához!

– Köszönöm, én is ugyanazt kívánom neked! Sportos nyelven szólva: hajrá!...